

ฉบับที่ 50/2564

**เรื่อง ผลการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) และ
คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.) วันที่ 7 กรกฎาคม 2564**

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เปิดเผยผลการประชุมร่วมกันระหว่าง กนง. และ กนส. วันที่ 7 กรกฎาคม 2564 เพื่อติดตามและประเมินเสถียรภาพระบบการเงินไทย โดยมีประเด็นสำคัญดังนี้

ที่ประชุมเห็นว่าระบบการเงินไทยโดยรวมยังมีเสถียรภาพ ธนาकरพาณิชย์ (ธพ.) ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจประกันภัยมีเงินกองทุนอยู่ในระดับสูง ขณะที่ตลาดการเงินมีเสถียรภาพและสามารถทำหน้าที่ได้ตามปกติ โดยการทดสอบภาวะวิกฤตระดับมหภาค (macro stress test) ที่หน่วยงานกำกับดูแลจัดทำ พบว่า ธพ. บริษัทหลักทรัพย์ กองทุนรวม และบริษัทประกันภัย มีสภาพคล่องเพียงพอและมีฐานะทางการเงินที่สามารถรองรับภาวะวิกฤตได้ อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การระบาดของโควิด-19 ระลอกใหม่ที่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้นจากการกลายพันธุ์ของไวรัส อีกทั้งการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจที่ช้าลงและไม่ทั่วถึงส่งผลให้ภาคธุรกิจและภาคครัวเรือนมีความเปราะบางเพิ่มขึ้นมาก ประกอบกับภาระหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูงอยู่เดิมทำให้ครัวเรือนกลุ่มที่มีรายได้น้อยยิ่งมีความเปราะบาง แม้ที่ผ่านมาทางการได้มีมาตรการช่วยเหลือและบรรเทาภาระทางการเงินแก่ภาคครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง (เช่น มาตรการช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยระยะที่ 1-3) แต่ยังไม่เพียงพอ จึงจำเป็นต้องเตรียมมาตรการเพื่อดูแลความเสี่ยงดังกล่าวเพิ่มเติมอย่างตรงจุดและทันการณ์ ควบคู่ไปกับการดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายต่อเนื่อง เพื่อช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและไม่ให้เกิดแผลเป็นทางเศรษฐกิจ (economic scar) ที่รุนแรงจนเป็นข้อจำกัดต่อการเติบโตของเศรษฐกิจในระยะยาวและส่งผ่านความเสี่ยงไปยังระบบการเงินได้ ที่ประชุมได้ประเมินสถานการณ์อย่างรอบด้านและให้นำหนักกับการดูแลความเสี่ยงใน 2 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. ปัญหาหนี้ครัวเรือนที่ปัจจุบันอยู่ในระดับสูงถึงร้อยละ 90.5 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) และวิกฤตโควิด-19 ได้ทำให้ครัวเรือนจำนวนมากมีปัญหาในการชำระหนี้ ซึ่งจะเป็ปัญหาที่ยิ่งขึ้นในช่วงวัฏจักรขาขึ้นของอัตราดอกเบี้ยหรือเศรษฐกิจเผชิญความผันผวนสูง แม้ที่ผ่านมา ธปท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีมาตรการช่วยเหลือและเข้าไปดูแลปัญหาดังกล่าวอย่างใกล้ชิด แต่การแพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้ปัญหารุนแรงขึ้น ดังนั้น มาตรการเร่งด่วน คือ การเร่งผลักดันและกำหนดกลไกเพื่อจูงใจให้สถาบันการเงินปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้ลูกหนี้รายย่อยที่มีภาระหนี้สูงอย่างจริงจัง โดยมีการติดตามความคืบหน้าและประสิทธิผลของการช่วยเหลือลูกหนี้อย่างใกล้ชิด อย่างไรก็ตาม จากการประเมินเบื้องต้น ขนาดของความช่วยเหลือที่ภาคครัวเรือนต้องการอาจสูงเกินกว่าที่จะให้เป็นภาระของสถาบันการเงินเพียงฝ่ายเดียว จึงจำเป็นต้องพิจารณาบทบาทของภาครัฐและตลาดทุนประกอบไปด้วย นอกจากนี้ ปัญหาหนี้ครัวเรือนมีความซับซ้อนในการแก้ไข เนื่องจากต้องคำนึงถึงความเสี่ยงต่อการเกิด moral hazard และเกือบ 1 ใน 4 ของตัวเลขหนี้ครัวเรือนที่ ธปท. เผยแพร่เป็นหนี้ของสถาบันการเงินที่อยู่นอกร่างกำกับดูแลของ ธปท. และตัวเลขนี้ยังไม่ได้นับรวมหนี้บางชนิด เช่น หนี้นอกระบบ การแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืนจึงจำเป็นต้องทำแบบองค์รวม อีกทั้งควรเร่งฟื้นฟูรายได้ของครัวเรือนอย่างยั่งยืนควบคู่ไป เพื่อให้การแก้ปัญหาเป็นไปอย่างครบวงจร

สำหรับแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือนในระยะยาวนั้น ต้องมีการเตรียมการทั้งในเรื่อง (1) โครงสร้างพื้นฐานด้านข้อมูลเครดิตที่ครอบคลุมภาระหนี้ทั้งหมดของครัวเรือน (2) การผลักดันให้เจ้าหน้าที่สินเชื่ออย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม (responsible lending) (3) การส่งเสริมให้ลูกหนี้มีความเข้าใจและมีวินัยทางการเงิน และ (4) การส่งเสริมให้มีผู้ให้บริการทางการเงินทางเลือกเพื่อช่วยลดหนี้ในระบบ

2. การสะสมความเสี่ยงในภาวะที่อัตราดอกเบี้ยทรงตัวอยู่ในระดับต่ำต่อเนื่องมาเป็นเวลานาน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพระบบการเงินไทยในระยะข้างหน้า เช่น พฤติกรรมของนักลงทุนบางกลุ่มที่แสวงหาผลตอบแทนที่สูงขึ้นโดยประเมินความเสี่ยงของการลงทุนต่ำกว่าที่ควร (search for yield behavior) ซึ่งอาจได้รับผลกระทบเมื่อมีการปรับขึ้นของอัตราดอกเบี้ย จึงจำเป็นต้องพิจารณากรอบและแนวทางในการดำเนินมาตรการดูแลเสถียรภาพระดับมหภาค (Macro-prudential) ให้พร้อมใช้ในกรณีที่จำเป็นหลังเศรษฐกิจมีแนวโน้มฟื้นตัวอย่างเข้มแข็ง โดยบูรณาการร่วมกันระหว่าง ธปท. และหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ เพื่อช่วยลดการสะสมความเสี่ยงและป้องกันการส่งผ่านความเสี่ยงจากภาคส่วนหนึ่งไปยังภาคส่วนอื่น ๆ ในระบบเศรษฐกิจการเงิน

ทั้งนี้ ในภาวะที่สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจการเงินยังมีความไม่แน่นอน หน่วยงานกำกับดูแลทั้ง ธปท. สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยจะร่วมกันประเมินความเสี่ยงต่าง ๆ ติดตามความเพียงพอและประสิทธิผลของมาตรการที่ดำเนินการไปแล้วอย่างใกล้ชิด และผลักดันให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ รวมทั้งเตรียมพร้อมออกมาตรการอื่น ๆ เพิ่มเติมหากจำเป็น เพื่อจำกัดผลกระทบต่อเสถียรภาพระบบการเงินไทยและสนับสนุนการฟื้นฟูเศรษฐกิจ โดยจะประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและปรับแนวทางการกำกับดูแลร่วมกันให้สอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจการเงินที่เปลี่ยนแปลงไป

ธนาคารแห่งประเทศไทย
12 กรกฎาคม 2564

ข้อมูลเพิ่มเติม: ฝ่ายเสถียรภาพระบบการเงิน
โทรศัพท์: 0 2283 6522, 0 2283 6122
E-mail: FSU@bot.or.th